Parafia św. Jana Chrzciciela w Zbroszy Dużej

Hasło wydrukowane w **Tom III**

Parafia św. Jana Chrzciciela w Zbroszy Dużej, erygowana 15 XI 1974 przez prymasa Stefana Wyszyńskiego. Znajduje się na terenie gm. Jasieniec, pow. Grójec, woj. mazowieckie. Pierwsze próby zbudowania kaplicy i utworzenia struktur parafialnych rozpoczęły się już w 1969, z chwilą przybycia do parafii Jasieniec wikariusza ks. Czesława Sadłowskiego. Wraz z wiernymi wybudował on w Zbroszy D. na przełomie l. 60. i 70. dwie prowizoryczne świątynie, zburzone na polecenie komunistycznych władz. Szykanowany, karany i inwigilowany przez SB, ukrywał się, odprawiając potajemne nabożeństwa w prywatnych domach i wysyłając wraz z wiernymi petycje do władz. Jednocześnie w chłopskich zagrodach dla miejscowej ludności organizował nielegalne projekcje filmowe o tematyce religijnej, za które został skazany 20 I 1970 przez Sąd Powiatowy w Grójcu na 3 mies. aresztu. W wyniku odwołania do Rady Państwa w 1971 SN zawiesił wykonanie kary. Po brutalnej likwidacji przez MO i SB prowizorycznej kaplicy-namiotu na posesji jednej z wiernych (22 III 1972) i nagłośnieniu sprawy przez episkopat i zachodnie media (RWE, „Chicago Sun-Times"), władze państwowe 26 VI 1972 wydały zezwolenie na budowę kościoła. Uroczystego poświęcenia świątyni 17 VIII 1974 dokonał kard. Stefan Wyszyński. Po wydarzeniach w Ursusie i Radomiu w 1976, ks. Cz. Sadłowski wraz z wiernymi wystosował w 1977 petycję do Sejmu PRL w obronie aresztowanych robotników i członków KOR. 9 IX 1978, wobec wprowadzenia w kraju niekorzystnej dla rolników ustawy emerytalnej, w kościele parafialnym powstał Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Grójeckiej (drugi po lubelskim). Wydawał i kolportował pisma „Biuletyn Informacyjny KSChZG", „Niezależny Ruch Chłopski", „Biuletyn Zbroszański". Udzielano pomocy prawnej i finansowej represjonowanym członkom komitetu i ich rodzinom, postulowano załatwianie lokalnych spraw (np.

budowa drogi), kolportowano prasę emigracyjną (m.in. „Kultura", „Kontakt", „Zeszyty Literackie"). W dolnym kościele odbywały się wykłady Uniwersytetu Ludowego (powołanego oficjalnie 3–4 II 1979 w Warszawie). Do częstych prelegentów należeli m.in. Wiesław Kęcik, Jacek Kuroń, Jan Józef Lipski, Zbigniew Romaszewski, Maciej Rayzacher. Prowadzono zajęcia i pogadanki z historii ruchu ludowego, ekonomii, praw człowieka, rolnictwa. Od poł. l. 70. z prelekcjami przybywali również członkowie KIK (m.in. Andrzej Wielowieyski). W l. 70. i 80. na terenie parafii gościło wielu przedstawicieli mediów zachodnich i opozycyjnych, zafascynowanych osobą duszpasterza i fenomenem samej miejscowości. Parafię odwiedzili także m.in. Mirosław Chojecki. J. Kuroń, Z. Romaszewski, Anna Walentynowicz, Lech Wałęsa. W 1. poł. lat 80. plebanię obserwowali oficerowie SB płk Adam Pietruszka i kpt. Grzegorz Piotrowski (skazani za zabójstwo ks. Jerzego Popiełuszki), próbujący bezskutecznie pod legendą nawiązać kontakt oper. z ks. Sadłowskim. 6/7 I 1982 podjęto nieudaną próbę podpalenia plebanii. W l. 80. przy kościele działała biblioteka wydawnictw drugiego obiegu (obecnie biblioteka parafialna), drukarnia bibuły, punkt kolportażu. Z występami przybywali twórcy kultury niezależnej (Halina Mikołajska, Hanna Skarżanka, M. Rayzacher).

W XI 1989 ks. Cz. Sadłowski uruchomił z kilkoma wiernymi radio parafialne „Zbrosza Duża", które działa do dziś, nadając audycje religijne i oświatowe. Od poł. l. 70. do końca 90. w dolnym kościele odbywała się cotygodniowa, bezalkoholowa dyskoteka, będąca formą duszpasterstwa wśród młodzieży. W l. 90. ks. Cz. Sadłowski zorganizował dla niej także w Zbroszy klub piłkarski i siłownię. Po 1989 dla starszych osób prowadzono specjalistyczne wykłady z zakresu rolnictwa, sadownictwa, ekonomii, będące swego rodzaju kontynuacją idei Uniwersytetu Ludowego i zebrań KSChZG. W l. 90. przy kościele działał również punkt medyczny. W 2009 ks. Cz. Sadłowski przeszedł na emeryturę i został w parafii rezydentem. Od 2009 proboszczem jest ks. kanonik Ryszard Kania. Zbrosza Duża stała się tematem wielu reportaży i filmów dokumentalnych m.in. *Cud w Zbroszy Dużej* (1981), *Jest* (1983), *Duma bronią słabych* (1984), *IV Departament*

(1996), *Kamienie wołać będą* (2008). W 2014 parafia liczyła 1343 wiernych.

Grzegorz Łeszczyński

Region Ziemia Radomska, Zbrosza Duża

Poprzedni Strona
Następny Strona

Zgłoś błąd